

देवं प्रीणामि शरीरावयवाद्यत् । ग्रीवाधस्ताद्वागस्थितहृदयोभयपार्श्वस्थे अस्थिनी
मतस्ते ताभ्यां चक्रवाकौ देवौ प्रीणामि । वृक्काग्रमांसमित्यमरः [२. ६. ६४.] वृक्
आदाने वृक्यते स्वाडुतया गृह्यते वृक्का नातः पुंस्ययं स्त्रीत्येके इति क्षीरस्वामी
वृक्का मुख्यं मांसं तेन दिवं देवतां प्रीणामि वृक्कौ कुक्षिस्थौ मांसंगोलकावाम्रफ-
लाकृती इति याज्ञिकाः । प्रकर्षणाश्रन्ति भुञ्जतेऽन्नानीति प्लाशयः शिश्रमूलनाड्यः
तन्नाडीद्वारैवान्नस्य देहे संचारात् रलयोरभेदः ताभिर्गिरीन्देवान्प्रीणामि । गुल्म-
स्तु प्लीहा पुंसीति [२. ६. ६६.] अमरः हृदयवामभागे शिथिलो मांसभागः पुष्पुस-
संज्ञः प्लिह गतौ प्लेहते प्लीहा नातः तेन उपलान्देवान्प्रीणामि । तिलकं क्लो-
मेत्यमरः [२. ६. ६५.] क्लोमति क्लोमा उदर्यो जलाधारः । हृदयस्य दक्षिणे यकृत्
क्लोमा (८.) वामे प्लीहा पुष्पुसश्चेति वैद्या (९.) इति क्षीरस्वामी क्लोमा गलना-
डीति कर्कः तैर्वल्मीकान्देवान्प्रीणामि । ग्लायन्ति श्राम्यन्ति ग्लावो हृदयनाड्यः
ताभिर्गुल्मान्देवान्प्रीणामि । हृत्पत्यन्नरसमिति हिरा अन्नवाहिन्यो नाड्यः ताभिः
स्रवतीः देवताः प्रीणामि । पिचण्डकुक्षी जठरोदरतुण्डमित्यमरः [२. ६. ७७.] जठ-
रस्य दक्षवामभागौ कुक्षौ ताभ्यां रुदान्देवान्प्रीणामि । उदरेण जठरेण समुद्रं
प्रीणामि । भस्मनाङ्गोत्थेन वैश्वानरं देवं प्रीणामि ॥ ८ ॥

IX. विधृतिं नाभ्या धृतं रसेनापो यूक्षा मरीचीर्विप्रुड्भिर्नीहारमृष्मणा शीनं
वसेया प्रुष्ठा अश्रुभिर्हृदनीर्दृषीकाभिरुक्ता रक्षांसि चित्राण्यङ्गैर्नक्षत्राणि
वृषेण पृथिवीं त्वचा जुम्बकाय स्वाहा ॥ १ ॥

नाभ्या उदराधःस्थग्रन्थिना विधृतिं देवतां प्रीणामि । रसो गन्धरसे स्वादि ति-
क्तादौ विषरागयोः शृङ्गारादिरसे वीर्ये देहधात्वम्बुपारदे इति विश्वः रसेन वी-
र्येण धातुविशेषेण वा धृतं देवं प्रीणामि । यूषः क्वाथितो रसः पदन्नित्यादिना
[पा० ६. १. ६३.] यूषन्नादेशः यूक्षा पक्वान्नरसेनापो देवताः प्रीणामि । पृषन्ति वि-
न्दुपृषताः पुमांसो विप्रुषः स्त्रिय इत्यमरः [१. २. २१.] विप्रुड्भिर्विषाविन्दुभिर्मरी-
चीदेवताः प्रीणामि । ऊष्माणस्तु निदाघोक्षग्रीष्माः शष्पसहा अपीति विश्वः ऊ-
ष्मणा शरीरगतेनौष्णेन नीहारं देवं प्रीणामि । मेदस्तु वपा वसेति [२. ६. ६४.]